1.1 Actividade

1.1.1 Transaccións

Unha transacción é un conxunto de instrucións SQL que se executan de maneira atómica ou indivisible como unha unidade, é dicir, ou se executan todas as instrucións ou non se executa ningunha. Se unha transacción ten éxito, todas as modificacións dos datos realizados durante a transacción se gardan na base de datos. Se unha transacción contén errores os cambios non se gardarán na base de datos.

Unha transacción debe cumprir as catro propiedades ACID:

- **Atomicidade**: asegura que se realizan todas as operacións ou ningunha, non pode quedar a medias.
- **Consistencia** ou integridade: asegura que só se empeza o que se pode acabar.
- **Illamento:** asegura que ningunha operación afecta a outras, con isto se asegura que varias transaccións sobre a mesma información sexan independentes e non xeren ningún tipo de erro.
- **Durabilidade:** asegura que unha vez realizada a operación, esta non poderá cambiar e permanecerán os cambios. Isto é, se o disco duro falla, o sistema aínda será capaz de lembrar todas as transaccións que se realizaron no sistema.

Un exemplo típico de transacción é unha transferencia económica na que debe subtraerse unha cantidade dunha conta, facer unha serie de cálculos relacionados con comisións, intereses, etc. Todo iso debe ocorrer de maneira simultánea coma se fose unha soa operación, xa que doutro xeito xeraríanse inconsistencias.

Unha das características dos sistemas xestores é se permiten ou non o uso de transaccións nas súas táboas. No caso de MySQL isto depende do tipo de táboa ou motor utilizado. MySQL soporta distintos tipos de táboas tales como ISAM, MyISAM, InnoDB e BDB (Berkeley Database). As táboas que permiten transaccións son do tipo InnoDB. Están estruturadas de xeito distinto que MyISAM, xa que se almacenan nun só arquivo en lugar de tres e, ademais de transaccións, permiten definir regras de integridade referencial.

As transaccións achegan unha fiabilidade superior ás bases de datos. Si dispomos dunha serie de operacións SQL que deben executarse en conxunto, co uso de transaccións podemos ter a certeza de que nunca quedaremos a medio camiño da súa execución. De feito, as transaccións teñen a característica de desfacer as aplicacións de bases de datos.

As táboas que soportan transaccións, son moito máis seguras e fáciles de recuperar no caso de producirse algún fallo no servidor, xa que as instrucións se executan non na súa totalidade. Por outra banda, as transaccións poden aumentar o tempo de proceso de instrucións.

No seguinte exemplo, se unha cantidade de diñeiro é transferida da conta dun cliente, requiriranse polo menos dúas instrucións de actualización:

```
UPDATE tbl_contas SET balance = saldo - cantidadeTransferida WHERE idCliente='ccl';
UPDATE tbl_contas SET balance = saldo + cantidadeTransferida WHERE idCliente ='cc2',
```

Estas dúas consultas deben traballar ben, pero que sucede si ocorre algún imprevisto e cáese o sistema despois de que se executa a primeira instrución e a segunda aínda non se completou? O cliente 1 terá unha cantidade de diñeiro descontada da súa conta, e crerá que realizou o seu pago, con todo, o cliente 2 pensará que non se lle depositou o diñeiro que se lle debe. Neste sinxelo exemplo, móstrase a necesidade de que as consultas, ou ben sexan executadas de maneira conxunta ou que non se execute ningunha delas. É neste tipo de situacións onde as transaccións desempeñan un papel crucial.

Unha transacción ten dous finais posibles, COMMIT (execútanse todas as instrucións e

gardamos os datos) e ROLLBACK (se produce un erro e non se gardan os cambios). Por defecto, MySQL trae activado o modo "*autocommit"*, polo que cando se realiza unha transacción (INSERT, UPDATE o DELETE) esta se confirma automaticamente. Para desactivar esta opción se debe executar o seguinte comando (non recomendado):

```
> SET AUTOCOMMIT=0;
/* ou tamén se pode desactivar para unha serie de comandos utilizando START TRANSACTION. (Isto é o aconsellable). */
> START TRANSACTION;
> .....
> COMMIT;
```

Uso de transaccións en MySQL

Os pasos para usar transaccións en MySQL son:

- Iniciar unha transacción co uso da sentenza START TRANSACTION ou BEGIN.
- Actualizar, inserir ou eliminar rexistros na base de datos.
- No caso de querer reflectir os cambios na base de datos, completarase a transacción co uso da sentenza COMMIT. Unicamente cando se procesa un COMMIT os cambios feitos polas consultas serán permanentes.
- Se acontece algún problema, poderase facer ROLLLBACK para cancelar os cambios que foron realizados polas consultas executadas ata o momento.

En táboas InnoDB, toda actividade do usuario prodúcese dentro dunha transacción. Se o modo de execución automática (autocommit) está activado, cada sentenza SQL conforma unha transacción individual por si mesma. MySQL sempre comeza unha nova conexión coa execución automática habilitada.

Se o modo de execución automática se inhabilitou con SET AUTOCOMMIT=0, entón pode considerarse que un usuario sempre ten unha transacción aberta. A transacción vixente remataríase cunha das sentenzas seguintes:

- Unha sentenza SQL COMMIT, significa que os cambios feitos na transacción actual convértense en permanentes e vólvense visibles para os outros usuarios.
- Unha sentenza ROLLBACK, cancela todas as modificacións producidas na transacción actual.

Ambas sentenzas liberan todos os bloqueos *InnoDB* que se estableceron durante a transacción vixente.

Se a conexión ten a execución automática habilitada, o usuario pode igualmente levar a cabo unha transacción con varias sentenzas se a comeza explicitamente con START TRANSACTION ou BEGIN e a remata con COMMIT ou ROLLBACK.

O primeiro que se debe facer á hora de traballar con transaccións é comprobar o estado da variable "autocommit":

```
SHOW VARIABLES LIKE 'autocommit';
```

Se ten o valor 1 desactivámola con SET. Outra opción é realizar os exemplos con START TRANSACTION.

No seguinte exemplo, creamos unha táboa, na base de datos "*bd_ProbaTransaccions*" do tipo InnoDB e inserimos algúns datos. Para crear unha táboa *InnoDB*, procederase co código SQL estándar CREATE TABLE, pero debemos especificar que se trata dunha táboa do tipo *InnoDB* (TYPE = InnoDB). A táboa chamarase "*tbl_ProbaTransacions*" e terá un campo numérico. Primeiro activamos a base de datos "*bd_ProbaTransaccions*" coa instrución USE para despois crear a táboa e introducir algúns valores:

```
CREATE DATABASE `bd_ProbaTransaccions`;
USE `bd_ProbaTransaccions`;
```

```
SHOW VARIABLES LIKE 'AUTOCOMMIT';
```

Variable_name	Value
autocommit	ON

```
USE `bd_ProbaTransaccions`;
CREATE TABLE tbl_ProbaTransaccions (id INT NOT NULL PRIMARY KEY, s VARCHAR (30), si
SMALLINT) ENGINE = InnoDB ;
INSERT INTO tbl_ProbaTransaccions ( id, s, si) VALUES (1, "primeiro", NULL);
INSERT INTO tbl_ProbaTransaccions ( id, s, si) VALUES (2, "segundo", NULL);
INSERT INTO tbl_ProbaTransaccions ( id, s, si) VALUES (3, "terceiro", NULL);
SELECT * FROM  tbl_ProbaTransaccions;
```

id	s	si
1	primeiro	NULL
2	segundo	NULL
3	terceiro	NULL

Unha vez cargada a táboa iniciamos unha transacción:

```
BEGIN;
INSERT INTO tbl_ProbaTransaccions ( id, s, si) VALUES (4, "cuarto", NULL);
ROLLBACK;
SELECT * FROM tbl_ProbaTransaccions;
```

Ao executar un ROLLBACK, a transacción non será completada e os cambios realizados sobre a táboa non terán efecto:

id	s	si
1	primeiro	NULL
2	segundo	NULL
3	terceiro	NULL

Se agora facemos un SELECT para mostrar os datos de *tbl_ProbaTransacions*", comprobarase que non se produciu ningunha inserción.

Agora imos ver que sucede se perdemos a conexión ao servidor antes de que a transacción sexa completada.

```
BEGIN;
INSERT INTO tbl_ProbaTransaccions ( id, s, si) VALUES (4, "cuarto", NULL);
SELECT * FROM tbl_ProbaTransaccions;
```

	id	s	si
▶	1	primeiro	NULL
	2	segundo	NULL
	3	terceiro	NULL
	4	cuarto	NULL

```
--CAIDA DO SISTEMA SIMULADA: pechamos a conexión
```

Cando obteñamos de novo a conexión, podemos verificar que o rexistro non se inseriu, xa que a transacción non foi completada.

```
USE `bd_ProbaTransaccions`;
SELECT * FROM  bl_ProbaTransaccions;
```

	id	s	si
▶	1	primeiro	NULL
	2	segundo	NULL
	3	terceiro	NULL

No seguinte exemplo, repetirase a sentenza INSERT executada anteriormente e engadirase outra,pero facendo un COMMIT antes de perder a conexión ao servidor ao saír do monitor de MySQL.

```
BEGIN;
INSERT INTO tbl_ProbaTransaccions ( id, s, si) VALUES (4, "cuarto", NULL);
COMMIT;
INSERT INTO tbl_ProbaTransaccions ( id, s, si) VALUES (5, "quinto", NULL);
COMMIT;
USE `bd_ProbaTransaccions`;
SELECT * FROM  tbl_ProbaTransaccions;
```

	id	s	si
▶	1	primeiro	NULL
	2	segundo	NULL
	3	terceiro	NULL
	4	cuarto	NULL
	5	quinto	NULL

Unha vez que facemos un COMMIT, a transacción é completada e todas as sentenzas SQL que foron executadas previamente afectan de maneira permanente ás táboas da base de datos.

Hai instrucións SQL que dadas as súas características, implican confirmación automática. Estas son:

- Instrucións do DDL que definen ou modifican obxectos da base de datos (CREATE, ALTER , DROP, RENAME e TRUNCATE).
- Instrucións que modifican táboas da base de datos administrativa chamada *mysql*, (GRANT e REVOKE).

- Instrucións de control de transaccións e bloqueo de táboas (START TRANSACTION, BEGIN, LOCK e UNLOCK).
- Instrucións de carga de datos (LOAD DATA).
- Instrucións de administración de táboas (ANALIZE, CHECK, OPTIMIZE e REPAIR).